

JEDANAESTO ZASEDANJE RADNE GRUPE 2 ZA GRAĐEVINARSTVO KOMITETA ZA STANOVANJE, GRAĐENJE I PLANIRANJE (KOMITET HBP) EKONOMSKE KOMISIJE ZA EVROPU ODRŽANO OD 11. DO 15. JUNA 1979. GODINE U ŽENEVI

Na dnevnom redu zasedanja Radne grupe 2 najvažnije su bile sledeće tačke:

- 1) Problemi okoline u vezi sa procesom građenja
- 2) Mehanizacija u industrijalizaciji visokogradnje
- 3) Politika istraživanja u visokogradnji
- 4) Informacije usmerene na olakšavanje međunarodne trgovine sa građevinskim proizvodima i tehnologijama u građevinarstvu
- 5) Međunarodno usaglašavanje tehničke sadržine građevinskih propisa
- 6) Diskusija u vezi sa uštedom energije u visokogradnji.

U radu 11. sednice učestvovali su predstavnici 17 evropskih zemalja i SAD, kao i predstavnici organizacije OUN za industrijski razvoj, SEV-a i predstavnici više nevladinih organizacija: Evropskog komiteta za beton, Međunarodnog saveta za istraživanje, studije i dokumentaciju u građevinarstvu (CIB), Međunarodne organizacije za standardizaciju (ISO) itd.

Na početku zasedanja usvojena je sledeća izmena naziva radne grupe: „Working Party on Building“ (francuski prevod: „Groupe de travail du bâtiment“). Imajući u vidu da je Radna grupa pomoćni organ Komiteta HBP koji je zadužen za projekte u vezi sa politikom, tehničkim normativima, standardima i istraživanjima u građevinarstvu kao i da pod građenjem prema radnoj grupi treba podrazumevati kontinualan proces izrade, održavanja, modernizacije i renoviranja svih tipova građevinskih objekata, zajedničkih službi, materijala itd. koji predstavljaju fizičku manifestaciju ljudskih naseobina, u ovom tekstu usvojen je naziv na srpskohrvatskom jeziku „Grupa za građevinarstvo“.

Delokrug rada „Grupe za građevinarstvo“ u okviru sopstvene odgovornosti pod nadzorom Komiteta HBP, saglasno odlukama ovog Komiteta, definisan je na 11. sednici na sledeći način:

- a) da služi kao mesto za razmenu mišljenja i iskustava kao i informacija i dokumenata u vezi sa tendencijama i opštom politikom,
- b) da organizuje detaljne diskusije,
- c) da unapređuje i obrađuje studije i ankete o problemima opšte politike,
- d) da formuliše predloge zaključaka i konkretnih preporuka iz svog delokruga rada za Komitet HBP,
- e) da upotrebi i druge pogodne metode rada koje odgovaraju razmatranim projektima.

Detaljnije informacije o 11. sednici Radne grupe 2 (za građevinarstvo) zainteresovani mogu dobiti, na zahtev, preko Saveznog zavoda za standardizaciju.

MEĐUNARODNO ZASEDANJE ISO/TC 138 U OSLU

U vremenu od 21. do 26. maja 1979. godine održano je zasedanje Tehničkog komiteta TC 138 – „Cevi, spojni elementi i ventili od plastičnih masa za transport fluida“ Međunarodne organizacije za standardizaciju ISO. U toku zasedanja održana su dva plenarna zasedanja i sastanci radnih grupa. Predmet rada ovog Komiteta je jako obiman i podeljen je zbog toga, u sedam radnih grupa:

1. Cevi i spojni elementi od plastičnih masa za kanalizaciju i drenažu,
2. Cevi i spojni elementi od plastičnih masa za vodovod,
3. Cevi i spojni elementi od plastičnih masa za industrijske cevovode,

4. Cevi i spojni elementi od plastičnih masa za gasovode,
5. Metode ispitivanja cevi i spojnih elemenata od plastičnih masa i opšte osobine cevi i spojnih elemenata od novih plastičnih materijala,
6. Cevi i spojni elementi od armiranih materijala za sve primene,
7. Ventili i pomoćna oprema od plastične mase.

Sve veća upotreba plastičnih masa za izradu cevi i spojnih elemenata i njihova primena u vodovodu, kanalizaciji i gasovodima — značajnim područjima svakodnevnog života, gde sve više ove cevi zamenjuju cevi od klasičnog materijala (s obzirom da su otporne na koroziju) ima za posledicu veliku zastupljenost zemalja u aktivnom radu ovog komiteta.

Na zasedanju je učestvovalo 155 delegata, uglavnom stručnjaka, proizvođača, predstavnika nacionalnih institucija za standardizaciju i nacionalnih udruženja za pojedine primene cevi iz 21. zemlje sveta. Jugoslavija je bila zastupljena sa dva posmatrača.

U toku rada podeljeno je 76 radnih dokumenata, koji su poslužili kao osnova bilo za donošenje novih standarda ili za izmenu i dopunu već postojećih ISO standarda.

Svaka od nabrojanih grupa usvojila je po neki dokument koji će posle postupka glasanja postati novi međunarodni dokument — ISO standard.

ANOTACIJE PREDLOGA JUGOSLOVENSKIH STANDARDA I PREDLOGA REVIZIJE STANDARDA

Većinu predloga koje objavljujemo u ovom broju JUS informacija pripremile su stručne komisije Saveznog zavoda za standardizaciju u čiji su sastav pored stručnjaka Zavoda ušli predstavnici proizvođača, potrošača i zainteresovanih ustanova.

Predloge standarda JUS N.R3.021, JUS N.R3.101, JUS N.R3.102 i JUS N.R3.521 iz oblasti kondenzatora i otpornika za elektronske uređaje uradio je Tehnički odbor 40 Jugoslovenskog elektrotehničkog komiteta u saradnji sa Saveznim zavodom za standardizaciju.

Svi tekstovi predloga standarda i predloga revizije standarda su umnoženi i dostavljeni svim članovima komisija — predstavnicima organizacija i institucija da stave svoje primedbe. Danom objavljivanja u JUS informacijama pomenuti predlozi se stavljaju na javnu diskusiju i zainteresovani se obaveštavaju da je:

- rok za dostavljanje primedbi u vezi sa predlozima standarda i sa predlozima revizije standarda **1. novembar 1979. godine.**

Zainteresovani koji nisu primili predloge mogu se obratiti Saveznom zavodu za standardizaciju, Beograd, Slobodana Penezića Krcuna 35/II sa zahtevom da im se isti dostave.

ISPRAVKA

Molimo cenjene korisnike JUS informacija da uvažavaju sledeću ispravku u rubrici ANOTACIJA — JUS informacije br. 14 —: u tekstu je greškom bilo navedeno posle oznake standarda — katodni oscilatori a treba da glasi: IZ GRUPE ZA ELEKTROTEHNIKU.

---

iz oblasti elektronske opreme za merenje

JUS L.G7.300 — Katodni osciloskopi. Termini, opšti tehnički uslovi i ispitivanja

---

IZ GRUPE ZA ELEKTROTEHNIKU

A. iz oblasti kondenzatora i otpornika za elektronske uređaje

---

JUS N.R3.021 — Elektronika i telekomunikacije. Nepromenljivi namotani otpornici malih snaga. Izbor ispitnih metoda i opšti zahtevi

JUS N.R3.101 — Elektronika i telekomunikacije. Ugljenslojni otpornici malih snaga za opštu namenu, klimatske kategorije 55/155/56

JUS N.R3.102 — Elektronika i telekomunikacije. Ugljenslojni otpornici malih snaga za profesionalnu namenu, klimatske kategorije 55/125/56

JUS N.R3.521 — Elektronika i telekomunikacije. Motani (žičani) i nemotani (nežičani) jednoobrtni potenciometri malih snaga. Opšti zahtevi i izbor metoda ispitivanja

---

B. iz oblasti elektronske opreme za merenja

JUS L.G7.003 — Elektronska oprema za merenja. Bezbednost pri rukovanju. Tehnički uslovi i ispitivanja

IZ GRUPE ZA RUDARSTVO I METALURGIJU

iz oblasti rudarstva

- JUS B.A6.102** – Jednošinska viseća železnica u rudnicima. Dijagram zavisnosti vučne sile i brzine od nagiba putanje kod disel lokomotive.
- JUS P.S9.102** – Jednošinska viseća železnica u rudnicima. Viseća lokomotiva
- JUS P.S9.103** – Jednošinska viseća železnica u rudnicima. Lokomotiva za jednošinski transport po podu prostorije
- JUS P.S9.200** – Jednošinski transport u rudnicima. Transporter sa jednom šinom. Klasifikacija. Tehnički uslovi za primenu i izradu
- JUS P.S9.201** – Jednošinska viseća železnica u rudnicima. Viseći transporter sa lančanom vučom. Tehnički uslovi izrade
- JUS B.M2.107** – Jednošinska viseća železnica u rudnicima. Šinski nosač. Oblik i mere
- JUS B.M2.108** – Jednošinska viseća železnica u rudnicima. Šinski nosač. Udaljenost vučnog sredstva
- JUS B.M2.109** – Jednošinska viseća železnica u rudnicima. Šinski nosač. Vezni elementi
- JUS B.M2.110** – Jednošinska viseća železnica u rudnicima. Nosač korpe. Oblik i mere i način vešanja
- JUS B.M2.111** – Jednošinska viseća železnica u rudnicima. Kvačilo sa klinom. Oblik i mere
- JUS B.M2.112** – Jednošinska viseća železnica u rudnicima. Spojni elementi na krivinama za nosač I 140 E. Oblik i mere
- JUS B.M2.113** – Jednošinska viseća železnica u rudnicima. Pričvršćivanje nosača
- JUS B.M2.114** – Jednošinska viseća železnica u rudnicima. Transportna traka
- JUS B.M2.115** – Jednošinska viseća železnica u rudnicima. Šinski nosač za krivine. Oblik i mere
- JUS B.M2.116** – Jednošinska viseća železnica u rudnicima. Vučna ušica sa čaurom. Oblik i mere
- JUS B.M2.117** – Jednošinska viseća železnica u rudnicima. Vučna ušica bez čaure. Oblik i mere
- JUS B.Z0.116** – Preseci rudničkih podzemnih prostorija. Hodnik tipa C, bez koloseka
- JUS B.Z0.114** – Preseci rudničkih podzemnih prostorija. Hodnik tipa A, bez koloseka

IZ GRUPE ZA HEMIJU

A. iz oblasti cevi i spojnih elemenata od plastičnih masa

- JUS G.C6.500** – Cevi od plastičnih masa. Termoplastič-

ne cevi za transport fluida, spoljašnji prečnici, radni pritisci i debljine zida.

Opšte odredbe

- JUS G.C6.600** – Cevi i spojni elementi od polietilena. Uslovi kvaliteta i metode ispitivanja. Opšte odredbe (revizija)
- JUS G.C1.300** – Polietilenska masa za izradu cevi i spojnih elemenata. Podela i uslovi kvaliteta (revizija)
- JUS G.S3.503** – Cevi i spojni elementi od plastičnih masa. Određivanje dimenzionalne stabilnosti posle zagrevanja

B. iz oblasti gumenih i plastičnih delova za uređaje za zaštitu bilja

- JUS G.C6.021** – Proizvodi od gume. Creva za prskalice za zaštitu bilja
- JUS G.C6.321** – Proizvodi od plastičnih masa. Creva za prskalice za zaštitu bilja

C. iz oblasti gotove kože i obuće

- JUS G.B1.035** – Gotova koža, krzno, proizvodi od kože i obuće. Označavanje i način isporuke. Opšte odredbe

D. iz oblasti plastičnih masa, PVC-prah i prerađevine

- JUS G.S1.505** – Plastične mase. Ispitivanje polivinilhlorida. Određivanje zaostalog vinilhlorid-monomera u PVC-prahu i PVC-prerađevinama

IZ GRUPE ZA MAŠINSTVO I SAOBRAĆAJ

iz oblasti čeličnih posuda

- JUS M.Z2.510** – Zavarene čelične boce za propan-butan za punjenje 5 i 10 kg (revizija)
- JUS M.Z2.515** – Zavarene čelične boce za propan-butan za punjenje od 1,2 i 3 kg (revizija)
- JUS M.Z2.550** – Postolje za boce za propan-butan (revizija)

POZIV ZA PREDLAGANJE LISTE STRUČNJAKA ČLANOVA KOMISIJE ZA STANDARDE

U vezi sa obrazovanjem komisija za standarde, član 18. Zakona o standardizaciji („Službeni list SFRJ” br. 38/77) i sa

Strana 4

saopštenjem br. 2 (JUS informacije 22/78) a u cilju pripremanja predloga jugoslovenskih standarda iz niže navedenih oblasti, mole se zainteresovane organizacije i zajednice, organizacije potrošača korisnika usluga, organi društveno-političkih zajednica, da predlože odgovarajuće stručnjake Saveznog zavodu za standardizaciju, Grupi za hemiju, Beograd, Slobodana Penezića Krcuna br. 35/V radi utvrđivanja lista za imenovanje i obrazovanje komisije za standarde.

Predloge treba slati pismenim putem uz navođenje sledećih podataka u vezi sa predloženim članovima:

- naziv organizacije udruženog rada koja predlaže stručnjaka (e)
- adresa
- telefon (teleks, telegram)
- ime i prezime stručnjaka, predstavnika organizacije udruženog rada
- radno mesto i zvanje
- naziv komisije za standarde i iz koje je oblasti

Na osnovu ovih podataka direktor Saveznog zavoda za standardizaciju donosi rešenje za rad u Komisiji.

IZ OBLASTI INDUSTRIJE PLASTIČNIH MASA I GUME

1. komisija za plastificirane tkanine za cirkade vozila
  2. komisija za gumene i plastične delove za uređaje za zaštitu bilja
  3. komisija za lepkove za podne pokrivače
- Obnavljamo poziv (JUS informacije br. 10) za sledeće komisije iz gore navedene oblasti:
1. Komisija za podne pokrivače i podne obloge od plastične mase sa radnim grupama:
    - podni pokrivači od polivinilhlorida,
    - ispitivanje podnih pokrivača i podnih obloga,
    - podne obloge na bazi poliestarskih, epoksidnih i poliuretanskih masa.
  2. Komisija za gumena creva za industriju nafte sa radnim grupama:
    - creva za pretakanje nafte i
    - creva za pretakanje tečnog naftnog gasa.
  3. Komisija za cevi i spojne elemente od plastičnih masa za vodovod sa radnim grupama:
    - cevi od polietilena,
    - cevi od polivinilhlorida.
  4. Komisija za cevi i spojne elemente od plastičnih masa za kanalizaciju i otpadne vode
  5. Komisija za gumene delove za spajanje plastičnih cevi.

Rok za dostavljanje prijave za članove komisije je **1. septembar 1979.**

ODRŽANI SASTANCI

A. Sastanak Komisije za standardizaciju cevi i spojnih elemenata od plastičnih masa održan je 28. i 29. juna 1979. god. u prostorijama Saveznog zavoda za standardizaciju. Razmatrani su prednacrti revizije jugoslovenskih standarda JUS G.C1.300 i JUS G.C6.600 i prednacrt novog jugoslovenskog standarda JUS G.S3.500 kao i nacrt jugoslovenskog standarda JUS G.C6.500. Prednacrti revizije jugoslovenskih standarda su usvojeni uz određene dopune i kao takvi treba da se stave na javnu diskusiju objavljivanjem u JUS informacijama. Nacrt JUS G.C6.500 je redigovan i dopunjen; ovaj dopunjen tekst treba da se stavi na javnu diskusiju kao drugi nacrt. Drugi nacrt predstavlja tipizaciju nazivnih prečnika, debljine zida i radnog pritiska termoplastičnih cevi.

Na sastanku je razmatran dosadašnji rad na izradi predloga prednacrt standarda iz oblasti cevi i spojnih elemenata od PVC-a. Konstatovano je da Radne grupe za spojne elemente (za kanalizaciju kućnu i uličnu i za vodove) suviše sporo pripremaju predloge prednacrt.

Takođe su razmatrani postojeći standardi i doneta je odluka o potrebi revizije istih i donošenja novih standarda.

Predloženo je da se povuku sledeći standardi: JUS G.C6.511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521 i JUS G.S3.511.

Na sastanku je data informacija o pripremi propisa o obaveznom atestiranju plastičnih cevi i spojnih elemenata za vodovod.

Na sastanku je konstatovano da se korisnici cevi za vodovod i kanalizaciju nedovoljno uključuju u rad ove komisije i da je njihovo prisustvo neophodno u daljem radu.

B. Sastanak radne grupe za plastificirane tkanine za cirkade vozila održan je 18. juna 1979. god. u prostorijama Saveznog zavoda za standardizaciju.

Razmatrani su pojedini predlozi i pripremljen je prednacrt jugoslovenskog standarda JUS G.C8.300 — Plastificirane tkanine na bazi PVC-a za cirkade vozila. Takođe su razmatrane i metode ispitivanja plastificiranih tkanina, postojeći standardi koji se koriste i standardi koje treba doneti. Prilikom pripreme prednacrt i izbora metoda ispitivanja razmatrani su uslovi koje ovaj proizvod mora da zadovolji u cilju zaštite i bezbednosti transportovanog proizvoda u domaćem i međunarodnom transportu i u skladu sa tim zahtevima odabrane su metode ispitivanja.

O B A V E Š T E N J E

DRUŠTVO ZA UNAPREĐENJE STANDARDIZACIJE U SR HRVATSKOJ (DUSH) u suradnji s privrednim organizacijama, Samoupravnom interesnom zajednicom za znanstveni rad SR Hrvatske i Komisijom za standardizaciju Privredne komore SR Hrvatske

organizira seminar na temu

„STANDARDIZACIJA GRAĐEVNIH MATERIJALA“

Seminar će se održati u Opatiji 19. i 20. studenog 1979. godine u hotelu „AMBASADOR“.

Za sva dalja obaveštenja izvolite se obratiti DRUŠTVU ZA UNAPREĐENJE STANDARDIZACIJE, Zagreb, Berislavićeva 6 ili predstavniku organizacionog odbora na adresu:

Mijo ZAGOREC, dipl. ing.
GRAĐEVINSKI INSTITUT
ZAGREB, Janka Rakuša 1, tel. 514-600

Obaveštavamo cenjene korisnike naših publikacija da u toku avgusta 1979. izlazi iz štampe KATALOG JUGOSLOVENSKIH STANDARDA i KATALOG MEĐUNARODNIH STANDARDA (ISO, IEC, CEE) za 1979. godinu.

Katalozi sadrže sve važeće jugoslovenske standarde i tehničke normative objavljene do 1. aprila 1979. kao i ISO, IEC i CEE standarde i preporuke objavljene do 1. januara 1979. godine.

Katalozi se mogu naručiti od Prodavnice Saveznog zavoda za standardizaciju, Beograd, Slobodana Penezića Krcuna 35, kao jedinstven komplet po ceni od 200 dinara.

„JUS informacije izdaje Savezni zavod za standardizaciju kao i bilten „Standardizacija“. Primerci su besplatni, izlazi dva puta mesečno. Adresa: Slobodana Penezića Krcuna 35, Beograd.

Telefoni: Centrala 644-066 i 682-099, grupa za rudarstvo i metalurgiju, lokal 348 i 349, grupa za građevinarstvo 379, grupa za hemiju 387 i 388, grupa za mašingradnju i saobraćaj 342, 343, grupa za elektroteh-

niku 380, 381, grupa za poljoprivredu i šumarstvo 376, 377, grupa za bezbednost i zaštitu životne sredine 350, grupa za razvoj, koordinaciju, međunarodnu saradnju i informacije 275, grupa za uređivanje znakova kvaliteta i atestiranje 286, urednik biltena 276
Standardoteka 237
Sekretar: 290

41

428/1979/1

700052555.3,15/16

COBISS 00